

1889-06-01

AFSENDER

Rasmus Christiansen

MODTAGER

Emil Hannover

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Sprog:

Dansk

Dateringsbegrundelse:

Datering i brev

Afsendersted:

Dorthrecht

Omtalte personer:

Anna Ancher

Michael Ancher

Albert Gottschalk

Alice Hannover

Peder Severin Krøyer

Agnes Slott-Møller

Harald Slott-Møller

Arkivplacering:

Den Hirschsprungske Samling

DOKUMENTINDHOLD

Rasmus Christiansen er med sin bror rejst fra Paris via Antwerpen til Dordrecht og skriver begejstret til Alice Hannover om at springe museerne over for i stedet at ligge i det høje enggræs udenfor byen og betragte det flade landskab - kvæget, arkitekturen, skibsmaster - og den høje himmel. Han anbefaler ægteparret Hannover at tage dertil, men advarer dem mod at rejse over Belgien, som er "et meget uciviliseret Land". Brevet slutter med meddelelsen om, at et løfte om køb af et bestemt fotografi ikke har kunnet indfries af Christiansens bror - og med ønsket om, at Hannovers må undgå at rende på Albert Gottschalk.

TRANSSKRIFTION

[brevets afslutning er på dets første side i venstre margen:]

Bekjendt, som ikke haaber at have misbrugt et Bekjendtskab, nemlig R. Christiansen.

Dorthrecht d: 1 Juni 1889

Kjære Hannover!

Ankommen hertil i Eftermiddag over Ro[o]sendaal fra Antwerpen. Her er storartet – dejligt. Der er den første Oase i Ørkenen, siden vor Afrejse fra Paris. Tænk, her er intet Gallerie! Her er nok et Smule Museum, men det blæser vi ad. Byen er omtrent af Størrelse som Aarhus, men her er saa dejligt, ovenpaa alle de solhede Verdensbyer med deres støvede Museer. Tænk, man kan gaa lige ud i Engen udenfor Byen og lægge sig saa lang man er i Græsset og se paa Køerne og Hestene, Masser af Køer især, som i Bbroderlig Forening bolttrer sig i frisk grønt Græs til midt paa Livet. Og naar man drejer Hovedet lidt til Siden, ser man, mellem

[2]

nogle Græsstraa som rage højt op

i Luften, et stykke Dige med en tre
fire Vejrmøller og det gamle gothiske
Taarn paa Dortrecter-Kathedralen
og lidt længere tilvenstre Rejsningen
af en svær Tremaster, som virker
aldeles meningsløst som en Slags
Klatremaskine for Skoledrenge i det
øvrigt Landskab, fordi man ikke
ser Spor af Vand nogensteds, naar
man, som vi, ligger udstrakte paa
Ryggen i det høje Enggræs udenfor
Dorthrecht. Hvor jeg beklager Dem, De
Stakkel, som maa gaa derinde paa
de solhede Kajer fra og til Udstillin-
gen og skrive, skrive med hele Krop-
pen, for at faa Lov til at rejse hjem
om fjorten Dage. Dersom jeg bare
ikke skulde have lavet de to om-
talt store, meget store, Mesterværker
i Løbet af Sommeren, saa skulde
Fanden tage hjem. Saa blev jeg

[3]

her hele Sommeren. Her er stor-
artede Land- og Flodskaber, især de
sidste. Vi har ligeudenfor vor Bal-
kon paa Hotellet en Arm af Maas-
floden, som næsten kan maale sig
med et Billede af van Goyen
som findes paa Brysseler-Galleriet.
Og nu i Aften efter Solnedgang —
hvor var det dejligt. Men det var
fuldstændig Besnard — med en
stor firkantet rødoplyst Lygte i
Forgrunden og bagved det blaaen-
de Flodlandskab med forbigliden-
de Silhouetter af de store Lægtene
under Sejl op mod den Ultrama-
rinblaa Luft. — Rejs... over Holland
hjem hvis De kan, Hannover, om
ikke for andet, saa for at ligge

paa Ryggen i Græsset udenfor
Dorthrecht i Engen og se paa
Kørne. Men rejs... for Guds Skyld
ikke over Bryssel og Antwerpen, hvis

[4]

Deres lille Frue er med. Det er et
meget uciviliseret Land, Belgien,
tænk, jeg har ikke truffet paa Hans
Olsen med Familie et eneste Sted,
udover hvad der findes af den
paa Banegaarde og Hoteller.
Det eneste der mangler her i denne
fredsommelige Grønhed, er kun, at
De og Deres Kone skulde være med
og nyde Landluften og Flodluften
og alle de øvrige gode Tinge sammen
med os.

Jeg skal sk fra min Broder bede
Dem undskylde, at han ikke har købt
det Fotografi til Møllers, som De bad
ham om. Han kom nemlig slet
ikke til Brown efter at have købt
de andre Fotografier, men han kan
ikke huske, om han har sagt Dem
det.

Har De mærket noget til Got[t]schalk?

Jeg vil ikke haabe det for Dem.

Hav det nu ikke alt for slemt indtil
vi ses igjen i Kjøbenhavn, og hils
Deres sø — om Forladelse — Deres elskværdige
lille Frue mange Gange fra mig.

De selv hilses naturligvis fra Deres gode gamle
[brevets afslutning findes på dets første side]

[i venstre margen:]

Hils Krøyers og Anchers, hvis De ser dem.

Bejendst, som i R. Naaber at have misbrugt et Bejendstale, nemlig R. Christensen.

Northrecht d. 1 Juni 1889

Kære Hannover!

Antommen her til i Eftermiddag
over Rosendaal fra Antwerpen.
Her er storartet dejligt. Det er den
første Oase i Jorden, siden
vores Afrejse fra Paris. Tænk, her
er intet Galleri! Her er nok
et Smule Museum, men det blø,
ser vi ad. Byen er omtrent
af Størrelse som Aarhus, men
her er saa dejligt, overpaa alle
de solkede Verdensbyer med deres
støvede Museer. Tænk, man kan
gaa lige ud i Engen udenfor
Byen og lægge sig saa lang man
er i Græsset og se paa Køerne og
Hestene, Masser af Køer især, som
i Skolelig Forening bøltrer sig
i frisk grønt Græs til midt paa
Livet. Og naar man drøjer Hove
det lidt til Siden, ser man, mellem

noget Graastraa som rage højt op
i Luften, et Stykke Høje med en tre
firs Vejrmølle og det gamle gotiske
Tårn paa Borchtreeters-Kathedrals
og lidt længere tilsvende Rejningen
af en søer Tremøster, som røder
aldeles meningsløst som en Slags
Klætnemaskin for Skaldrønge. Det
øvrige Landskab, fordi man ser
et Spor af Vand nogensteds, naar
man, som vi, ligger nedstrakte paa
Ryggen i det høje Enggræs udenfor
Danthrecht. Hvor jg beklager Dem, de
stærkel, som man gaa derinde paa
de saltede Kajer for og til Udstilling
gen og skrive, skrive med balle Krop
pen, for at faa Lov til at rejse hjem
om fjorten Dage. Forsam jg bare
ikke skulde have laant de to om,
talt store, meget store, allestedsvarer
i Løbet af Sommeren, saa skulde
Fanden tage hjem. Saa blev jg

her hele Sommeren. Her er, stor,
artede Land- og Flodskaber, især de
indste. Vi har ligenden for vor Bal
kan paa Hotellet en Arm af Maas
floden, som næsten kan maale sig
med et Billede af van Gogens
som findes paa Bryggers-Galleriet.
Og nu i Aften efter Solnedgang
hvor var det dejligt. Men det var
fuldstændig Besnard - med en
stor firekantet rødplyst Lygte i
Førgrunden og bagved det blaam
de Flodlandskab med forbløiden
de Silhouetter af de store Løstere
under Lyl op mod den Ultramar
vinblaa Luft. - Rejs over Holland
hjem hvis de kan klammes, om
ikke for andet, saa for at ligge
paa Ryggen i Græsset udenfor
Danthrecht i Engen og se paa
Kæerne. Men rejs for Guds Skyld
ikke over Bommel og Antwerpen, hvis

Deres lille Froue er med. Det er et
meget uciviliseret Land, Belgien,
tænk, jeg har ~~ikke~~ truffet paa Hans
Olsen med Familie et eneste Sted,
udover hvad der findes af dem
paa Banehaarde og Hoteller.

Det eneste der mangler her; denne
fredsomme Grænse, er kun, at
De og Deres Kone skulde vaa med
og nyde Landkøften og Flodkøften
og alle de øvrige gode Ting sammen
med os.

Jeg vil ~~at~~ fra min Brøder bede
dem undskyld, at han ikke har kjøbt
det Fotografi til Møllers, som De bad
hans om. Han kom nemlig slet
ikke til Brown efter at have kjøbt
de andre Fotografier, men han kan
ikke huske, om han har sagt dem
det.

Har De meget noget til Godekald?
Jeg vil ikke haabe det for dem.

Har det nu ikke alt for slemt indtil
vi ses igen i København, og hilse
Deres sø - om forladelse - Deres elskende
lille Froue mange gange fra mig.
De selv hilser naturligvis paa Deres gode gamle

Min Brøder og Brøderens, hvis De ser dem.